

Høring - forslag til vernehjemmel i jordloven. Saksordfører: Kjell Erland Grønbeck

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
42/09	Fagkomite 3: Kultur, ressurs og miljø	02.12.2009
195/09	Kommunestyret	16.12.2009

Saksopplysninger/vurderinger

Landbruks- og matdepartementet (LMD) har sendt ut forslag til vernehjemmel i jordloven på høring. Høringsfristen er 10. januar 2010.

I rapporten *Klimaskifte for jordvern* foreslo Jordverngruppa nedsatt av LMD at det burde innføres en hjemmel for vern av jordressurser. Statens landbruksforvaltning (SLF) fikk derfor i oppdrag å utrede en slik hjemmel. SLFs rapport *Vernehjemmel i jordlova* forelå i mars 2009. Det er SLFs forslag som nå er sendt på høring.

Høringsdokumentene, bl.a. forslag til lovtekst og SLFs rapport, finnes her:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/lmd/dok/horinger/horingsdokumenter/2009/horing---forlag-til-vernehjemmel-i-jordl.html?id=576858>.

Av høringsbrevet fremgår det at SLF har vurdert eksisterende virkemidler og kommet til at disse ikke er gode nok. Det pekes på at den registrerte omdisponeringen av dyrka jord fortsatt er høyere enn den nasjonale målsetningen, tross sterkt fokus i de senere år.

SLF foreslår derfor hjemmel for varig vern av verdifulle jordressurser, som *jordvernområder*. Jordbruksdriften i jordvernområdet kan i hovedsak fortsette som før. Adgangen til å omdisponere og fradele dyrka jord innenfor jordvernområdet blir innskrenket. Dette gjelder også til bl.a. driftsbygninger og gårds- og driftsveier. Det samme gjelder adgangen til å dispensere innenfor jordvernområdet.

Myndigheten til å gi samtykke til omdisponering og deling i jordvernområdene foreslås lagt til fylkesmannen, med SLF som klageorgan.

Det forelås at det settes i gang en prosess for å vurdere aktuelle jordvernområder i alle deler av landet når loven er trådt i kraft. Deretter settes det i gang verneprosesser for enkeltstående områder. Fylkesmannen skal fremme forslag overfor SLF, som deretter avgjør hvilke konkrete områder som skal utredes for vern. Det legges til rette for gode medvirkningsprosesser.

Virkningene av vern inntreffer etter forslaget fra oppstart av verneprosess, og altså før vedtak om vern.

Departementet ber om høringsinstansenes syn på SLFs forslag. I tillegg ber departementet om høringsinstansenes syn på enkelte temaer som utdypes i høringsbrevet. Det gjelder bl.a. hva slags areal som skal kunne vernes, avveining mot andre samfunnsinteresser, forholdet til allerede gitte tillatelser/vedtatte arealplaner, hva vern skal være til hinder for/dispensasjonsmulighet og verneprosess/medvirkning.

Rådmannen støtter intensjonen bak forslaget og er seg bevisst forvalteransvaret som følger av de nasjonale målsettingene for jordvern, men er forundret over at departementet velger å fremme forslag om særskilt vernehjemmel i en sektorlov nå. Som kjent trådte ny plandel til plan- og bygningsloven i kraft 1. juli i år. Så langt er ikke alt det underordnede regelverket (forskrifter, rundskriv og veiledninger m.v.) til den nye loven på plass.

Den nye plandelen skal være det sentrale verktøyet for sektorovergripende arealplanlegging, og inneholder styrkede forpliktelser til og virkemidler for vern, også jordvern. Det vises til Ot.prp. nr. 32 (2007–2008) pkt. 3.1.6. Rådmannen er derfor av den oppfatning at departementet bør utsette forslaget om vernehjemmel i jordloven til fornyet vurdering når det underordnede regelverket er på plass og departementet har høstet erfaringer med den nye plandelen i praksis.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Oversendelsesbrev fra departementet

Behandling i Kommunestyret - 16.12.2009

Egil Christopher Hoen (Sp) fremmet følgende forslag:

Øvre Eiker kommune er seg bevisst forvalteransvaret som følger de nasjonale målsettingene for jordvern og støtter høringsforslaget.

Begrunnelse:

Det er viktig å gi mulighet for vern av dyrka jord. Dette for å skjerme spesielt produktive jordbruksarealer mot nedbygging.

Avstemming:

Fagkomiteens innstilling ble satt opp mot forslag fremmet av E. Chr. Hoen. Fagkomiteens innstillingen ble vedtatt med 29 mot 11 stemmer.

Vedtak i Kommunestyret - 16.12.2009

Øvre Eiker kommune er seg bevisst forvalteransvaret som følger av de nasjonale målsettingene for jordvern og støtter intensjonen bak høringsforslaget. Kommunen er likevel av den oppfatning at departementet bør utsette forslaget om vernehjemmel i jordloven til fornyet vurdering når departementet har høstet erfaringer med den nye plan- og bygningsloven i praksis, med det underordnede regelverket på plass.

Begrunnelse

Den nye plan- og bygningsloven skal være det sentrale verktøyet for sektorovergripende arealplanlegging, og inneholder styrkede forpliktelser til og virkemidler for vern, også jordvern. Det bør derfor høstes erfaringer med denne før det vedtas verneregler i en sektorlov.

Behandling i Fagkomite 3: Kultur, ressurs og miljø - 02.12.2009

Egil Christopher Hoen (Sp) fremmet følgende forslag:

Øvre Eiker kommune er seg bevisst forvalteransvaret som følger de nasjonale målsettingene for jordvern og støtter høringsforslaget.

Begrunnelse:

Det er viktig å gi mulighet for vern av dyrka jord. Dette for å skjerme spesielt produktive jordbruksarealer mot nedbygging.

Avstemming:

Forslag fremmet av Egil Christopher Hoen ble satt opp mot rådmannens anbefaling. Rådmannens anbefaling ble tiltrådt som innstilling til kommunestyret med 4 mot 3 stemmer.

Vedtak i Fagkomite 3: Kultur, ressurs og miljø - 02.12.2009

Øvre Eiker kommune er seg bevisst forvalteransvaret som følger av de nasjonale målsettingene for jordvern og støtter intensjonen bak høringsforslaget. Kommunen er likevel av den oppfatning at departementet bør utsette forslaget om vernehjemmel i jordloven til fornyet vurdering når departementet har høstet erfaringer med den nye plan- og bygningsloven i praksis, med det underordnede regelverket på plass.

Begrunnelse

Den nye plan- og bygningsloven skal være det sentrale verktøyet for sektorovergripende arealplanlegging, og inneholder styrkede forpliktelser til og virkemidler for vern, også jordvern. Det bør derfor høstes erfaringer med denne før det vedtas verneregler i en sektorlov.

Rådmannens anbefaling

Øvre Eiker kommune er seg bevisst forvalteransvaret som følger av de nasjonale målsettingene for jordvern og støtter intensjonen bak høringsforslaget. Kommunen er likevel av den oppfatning at departementet bør utsette forslaget om vernehjemmel i jordloven til fornyet vurdering når departementet har høstet erfaringer med den nye plan- og bygningsloven i praksis, med det underordnede regelverket på plass.

Begrunnelse

Den nye plan- og bygningsloven skal være det sentrale verktøyet for sektorovergripende arealplanlegging, og inneholder styrkede forpliktelser til og virkemidler for vern, også jordvern. Det bør derfor høstes erfaringer med denne før det vedtas verneregler i en sektorlov.